

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2002. gada 6. jūnija
rīkojumu Nr. 351

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0076

Profesija

Rotas komandieris

Kvalifikācijas līmenis

5

Nodarbinātības apraksts

Rotas komandieris plāno un nodrošina padotās apakšvienības (rotas) darbību tai uzticēto pienākumu un uzdevumu izpildei kā miera, tā arī krīzes vai kara laikā, ievērojot valsts likumdošanas, militāro reglamentu prasības, augstākstāvošu štābu un komandieru pavēles un rīkojumus.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Prasmīgi vadīt padotās apakšvienības personālsastāvu dažādos apstākļos	1.1.miera laikā plānot un organizēt rotas apmācības, saimniecisko darbību un sadzīvi, 1.2.krīzes vai kara laikā prasmīgi vadīt rotu, vadīt padoto vadu darbību saņemto uzdevuma izpildi.
2. Nodrošināt augstu rotas kaujas gatavību un profesionālo līmeni	2.1.nodrošināt apakšvienības gatavību veikt tai uzticētos uzdevumus jebkādos apstākļos, 2.2.plānot rotas personālsastāva militārās apmācības, vadīt to realizāciju kā arī personīgi piedalīties savu padoto apmācībā, 2.3.plānot un nodrošināt pastāvīgu savu un savas apakšvienības karavīru, instruktoru un virsnieku profesionālo pilnveidošanos, 2.4.pārzināt rotas ekipējumu, tehniku un bruņojumu, kā arī organizēt to pareizu un prasmīgu ekspluatāciju, 2.5.uzturēt vienības motivāciju uzticēto pienākumu veikšanai, augstu morālo stāvokli.
3. Nodrošināt augstākstāvošu štābu un komandieru doto uzdevumu izpildi	3.1.analizēt saņemtos uzdevumus un pavēles, plānot to izpildi, pieņemt un formulēt savu lēmumu, kā arī nodrošināt tā izpildi, 3.2.organizēt pavēļu sagatavošanu un dot pavēles padotajiem vadiem, 3.3.panākt, lai padotie vadi precīzi un laikā izpilda viņiem deleģētos uzdevumus, 3.4.saskatīt būtiskākos no vairākiem vienlaicīgi veicamiem uzdevumiem, organizēt to izpildi prioritātes secībā.
4. Organizēt padoto audzināšanas darbu un nodrošināt augstu militāro disciplīnu savā apakšvienībā	4.1.ievērot pašam un prasīt no padotajiem precīzu likumu un reglamentu prasību ievērošanu, 4.2.pārzināt padoto kolektīvu, viņu individuālās īpašības un profesionālās spējas, 4.3.kontrolēt un koordinēt audzināšanas darbu savas rotas vados, koordinēt vada komandieru darbu, 4.4.plānot un vadīt pasākumus militārās disciplīnas nostiprināšanai, plaši pielietojot individuālā darba metodes, 4.5.audzināt karavīrus ar personīgo piemēru, 4.6.saliedēt kolektīvu, stiprināt savstarpējo uzticēšanos un biedriskumu tajā.
5. Plānot un organizēt rotas sadzīvi un saimniecisko darbību	5.1.plānot un organizēt rotas izvietojumu tās dislokācijas vietā, 5.2.plānot un organizēt diennakts norīkojumus rotā, 5.3.organizēt rotas dislokācijas vietas uzturēšanu kārtībā, 5.4.iedziļināties padoto vajadzībās, rūpēties par personālsastāva sadzīvi un apgādi, 5.5.plānot un vadīt rotas saimniecisko darbību, organizēt rotai uzticēto materiālo vērtību pareizu ekspluatāciju un saglabāšanu, 5.6.plānot un organizēt padoto karavīru atpūtu un kultūras pasākumus.

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

Nepieciešamība vadīt padoto militāro kolektīvu dažādos, pastāvīgi mainīgos apstākļos:

- miera, krīzes un kara laikā, kā arī starptautiskās miera nodrošināšanas operācijās,
- jebkādos klimatiskajos apstākļos un diennakts laikā,
- apbūvētās teritorijās, kā arī lauka apstākļos,
- paaugstinātas fiziskās un psiholoģiskās slodzes apstākļos,
- paaugstinātas bīstamības apstākļos, ieskaitot dažādu ieroču pielietošanu un karadarbības laikā,
- neviendabīgā un pastāvīgi mainīgā kolektīvā,
- nepieciešama nepārtraukta profesionālā pilnveidošanās, lai pielāgotos specifisko pienākumu izmaiņām dienesta gaitā.

Īpašas prasības atsevišķu uzdevumu veikšanai

- jāspēj vadīt sava apakšvienība krīzes vai kara gadījumā, ieskaitot masveida iznīcināšanas ieroču pielietošanas gadījumā,
- jābūt gatavam nepieciešamības gadījumā uzņemties un veikt augstākstāvoša komandiera pienākumu izpildi
- jāspēj veikt zinātniski- pētniecisko darbību, kā arī piedalīties ar valsts drošības un aizsardzības nostiprināšanas jautājumiem saistītu projektu sagatavošanā un realizācijā.

Prasmes

Kopīgās profesionālās prasmes	Vispārējās prasmes un spējas	Specifiskās prasmes profesijā
<ul style="list-style-type: none">• izprast valsts drošības un aizsardzības spēju nostiprināšanas, kā arī Bruņoto spēku attīstības principus, likumsakarības un tendences,• izprast un orientēties ar integrāciju NATO saistītajos jautājumos,• pielietot iegūtās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas personālsastāva vadīšanā,• izprast un orientēties pasaules un Latvijas politiskajos un ekonomiskās attīstības procesos.	<ul style="list-style-type: none">• strādāt grupā / komandā citu vadībā,• vadīt grupas / komandas darbu saņemtā uzdevuma vai nospraustā mērķa sasniegšanai,• būt līderim, prasmīgi vadīt padoto kolektīvu,• efektīvi plānot un organizēt savu darbu,• plānot padotā kolektīva darbu un vadīt tā izpildi,• pastāvīgi pilnveidot savas profesionālās un fiziskās sagatavotības līmeni,• analizēt, sistematizēt, sintezēt un pielietot iegūto informāciju,• prast veikt zinātniski-pētniecisko darbību, piedalīties projektu sagatavošanā,• izmantot modernās datu ieguves un apstrādes, kā arī sakaru tehnoloģijas,• sagatavot prezentācijas un sniegt tās,• stingri ievērot morāles normas likumdošanas	<ul style="list-style-type: none">• izprast un orientēties ar valsts drošību un aizsardzību saistītajās doktrīnās, valsts un militārajā likumdošanā,• izprast un analizēt Bruņoto spēku attīstības ilgtermiņa un īstermiņa attīstības programmas,• pārzināt militārās taktikas jautājumus, prast tos izmantot dienestā,• analizēt apakšvienības uzdevumus, sistematizēt tos atbilstoši prioritātēm, plānot un nodrošināt to izpildi,• prast izmantot visu apakšvienības rīcībā esošo tehniku, bruņojumu un ekipējumu, kā arī apmācīt padotos karavīrus to ekspluatācijā,• pielietot standartizētās operatīvās procedūras, kā arī nodrošināt kopējo darbību ar citām vienībām, tajā skaitā ar starptautiskajām, kā arī starptautisko miera

	<p>normas, likumdošanas prasības,</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizēt sadarbību ar valsts un sabiedriskajām institūcijām, masu medijiem, • komunicēties, sadarboties ar padotajiem, kolēģiem un sadarbības partneriem. 	<p>uzturēšanas uzdevumu veikšanā,</p> <ul style="list-style-type: none"> • izprast psiholoģiju un pedagoģiju, prast pielietot tās militārajā vidē, • pazīt un pārzināt padoto personālsastāvu, rūpēties par to, uzturēt augstu morālo stāvokli un motivāciju, • plānot un vadīt rotas personālsastāva karavīru, instruktoru un virsnieku militāro apmācību un profesionālo izaugsmi, • izrādīt iniciatīvu, spēt pieņemt patstāvīgu lēmumu un uzņemties atbildību, • organizēt uzdevumu deleģēšanu padotajiem komandieriem, kontrolēt un nodrošināt to izpildi.
--	---	---

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Zināšanas taktikā un kaujas sagatavošanā			
Darbība ar ieročiem			
Lauka kaujas iemaņas			
Kaujas inženiernodrošinājums			
Darbs ar karti un orientēšanās apvidū			
Kaujas uguns atbalsts un tā vadīšana			
Atbalsta ieroči, to izmantošana kaujā			
Kaujas plānošana, kaujas paņēmieni pielietošana			
Aizsardzība no masveida iznīcināšanas ieročiem			
Zināšanas štāba darba organizācijā un personāla vadībā			
Vienību pārvaldes procedūras			
Vadītāja prasmes un iemaņas rotas līmenī			
Komandpunktu darba organizācija			
Militāro apmācību plānošana, vadīšana, kontrole un analīze			
Individuālo un kolektīvo apmācību organizācija			
Administratīvie pienākumi			
Apakšvienību vadība kaujas apstākļos			
Ierindas vadība un apmācība ierindas mācībā			
Standarta operatīvo procedūru pielietošana un to izpildes kontrole			

Specifiskās militārās zināšanas un prasmes			
Militāra rakstura informācijas ieguve, apstrāde un izlūkošana			
Vienību apgādes struktūra un darbība			
Radiosakaru plānošana un nodrošināšana			
Kara medicīnas pamati, pirmā medicīniskā palīdzības sniegšana un veselības nodrošināšana			
Vides aizsardzības prasību ievērošana rotā			
Vienību struktūra un organizācija			
Militārā likumdošana un reglamenti			
Vispārējās zināšanas un prasmes			
Fiziskā sagatavotība			
Svešvaloda			
Politoloģija			
Dzimtā valoda			
Saskarsmes kultūra un komunikācijas prasme			
Projektu izstrāde un pētnieciskais darbs			
Informātika un datu apstrāde			
Teorētiskās zināšanas vispārīgajā un militārajā vēsturē			
Kara mākslas vēstures pamati			
Latvijas armijas un Nacionālo bruņoto spēku vēsture			
Latvijas vēsture			

Profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Rotas komandiera profesijas standarts izstrādāts sistematizējot un apkopojot ar Latvijas Republikas Ministru Padomes 18.02.1992. lēmumu Nr.52 apstiprināto "Latvijas Republikas Aizsardzības spēku Iekārtas reglamentu" un ar Nacionālo bruņoto spēku komandiera pavēli apstiprinātās "Kājnieku rotas komandiera profesionālās kvalifikācijas prasības".

- Gunārs Upītis darba grupas vadītājs, NAA prorektors mācību darbā
- Inga Prince darba grupas sekretāre, NAA Mācību daļas vadītāja
- Andris Čakārnis darba grupas dalībnieks, NAA Vadības un politisko zinību katedras vadītājs
- Jānis Skrinda darba grupas dalībnieks, NAA Taktikas katedras vadītājs
- Arnis Kalnājs darba grupas dalībnieks, NAA Tehnisko zinātņu katedras vadītājs
- Arkādijs Umbraško darba grupas dalībnieks, NAA Fiziskās kultūras katedras vadītājs
- Rudīte Pļaviņa darba grupas dalībnieks, NAA Svešvalodu katedras vadītāja
- Uldis Augstkalns darba grupas konsultants, Aizsardzības ministrijas Militārās apmācības un izglītības stratēģijas nodaļas vadītājs

Standarta projekta eksperti:

- Juris Zaķis, LU profesors
- Ojārs Ivanovs, Nacionālo Bruņoto spēku Mācību vadības pavēlniecības štāba priekšnieks.